

INFEKTIONSSYGDOMME I GRØNLAND, DEL I

Uge 7, 2003

Dette samt et kommende nummer af EPI-NYT omhandler forekomst, kontrol og forebyggelse af udvalgte infektioner i Grønland, for hvilke bl.a. forekomst adskiller sig fra Danmark.

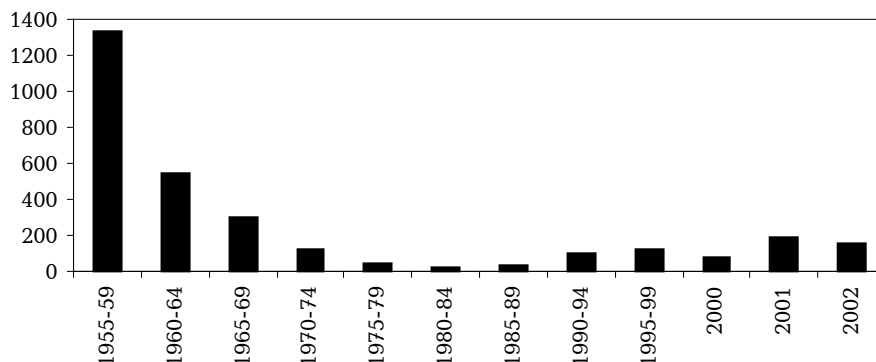
Tuberkulose

Tuberkulose (TB) var efter anden verdenskrig en frygtet sygdom i Grønland. Forekomsten var en af verdens højeste, 1.835 pr. 10^5 , i 1956, figur 1. Som følge af en national strategi, som omfattede bygning af Dronning Ingrid's Sanatorium i Nuuk og brug af et røntgenskib, lykkedes det at reducere incidensen med 84% til 286 pr. 10^5 i 1965. I 1987 var den 9 pr. 10^5 , dvs. på niveau med andre vestlige lande. Siden er incidensen atter steget og var 157 pr. 10^5 i 2002. Stigningen har især været set i Sydgrønland, men også udbrud i flere bygder har bidraget. I modsætning til Danmark er mand/kvinde ratio næsten 1, figur 2.

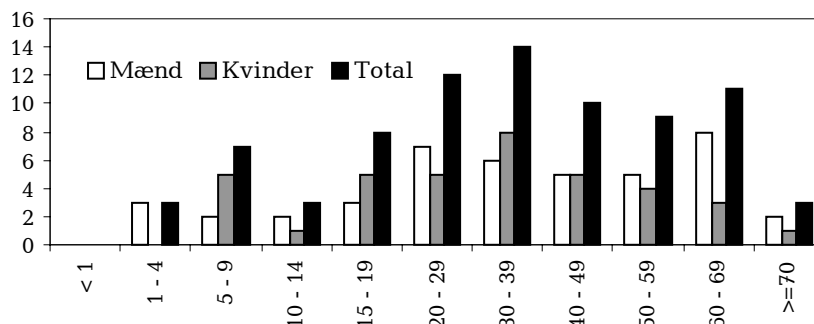
BCG vaccination blev påbegyndt i Grønland i 1949 og integreret i vaccinationsprogrammet i 1955. Man ophørte med generel vaccination i 1990 pga. den lave effekt. Vaccinationen blev genindført i 1996, primært begrundet i en stigning i forekomsten af fatalt forløbende TB-meningitis hos små børn, hvor BCG-vaccination har en dokumenteret effekt. I 1999 blev nedsat en tuberkulose-gruppe, som har udarbejdet en ny vejledning om diagnostik, behandling, kontrol, anmeldelse, kontaktopsporing, vaccination, profylaktisk behandling samt screening og forebyggelse. Endvidere er en forbedret overvågning iværksat. Udover anmeldelser af TB-tilfælde indgår en løbende opdatering af informationer om kontrolbesøg og behandlingsresultat i overvågningen. Fra årsskiftet 2002/03 indgår disse informationer i en database, som skal være et værktøj til hjælp i distrikterne for at sikre kontrol og behandling af TB. Kun ved at forøge indsatsen for forbedrede levevilkår i bygder og byer og ved at forøge befolkningens egenomsorg vil det, sammen med de øvrige initiativer, være muligt at nedsætte transmissionen og dermed reducere forekomsten af TB til mindst samme niveau som i midten af 1980'erne.

(F. Stenz, ELI, Grønland)

Figur 1. Incidens af tuberkulose pr. 10^5 indbyggere i Grønland, 1955-2002

Figur 2. Antal tilfælde af tuberkulose i Grønland fordelt på køn og alder. 2002

Luftvejsinfektioner

Det er velkendt, at luftvejsinfektioner, især otitis media, er hyppige blandt grønlandske børn. Problemet er belyst i en kohorteundersøgelse af luftvejsinfektioner hos alle børn i alderen 0-2 år i Sisimiut (Holsteinsborg). Øvre (ØLI) og nedre (NLI) luftvejsinfektioner var 1,2 til 3,8 gange hyppigere end ved tilsvarende undersøgelser i andre lande. Børnene havde symptomer i 42% af en toårig observationstid, og medianlængden af ØLI var 14 og af NLI 19 dage. I alt havde 32% af børnene med ØLI og 55% med NLI kontakt med sundhedscentret. At gå i daginstitution og at dele soverum med andre var risikofaktorer for både ØLI og NLI. For NLI var passiv rygning ydermere en risikofaktor. Amning syntes at være beskyttende.

Sygdomme i mellemøret

Forekomsten af kronisk otitis media blandt grønlandske børn er en af verdens højeste.

En tværseksundersøgelse fra Nuuk og Sisimiut har vist, at kronisk otitis media var markant hyppigere blandt grønlandske børn end blandt danske børn, tabel 1. Før 1 års alderen har 40% af grønlandske børn haft akut otitis media, og 20% får fem eller flere episoder, ofte før 3 års alderen. En tidlig infektion medfører stor risiko for recidiverende eller kronisk otitis. Den samme forekomst af sygdomme i mellemøret er fundet i andre inuit populationer.

(A. Koch, Afd. for Epidemiologisk Forskning, P. Homøe, Øre-næsehalsafd., RH, O. Rosing Olsen, Sisimiut Sundhedscenter)

12. februar 2003

Tabel 1. Tværseksundersøgelse af forekomsten i procent af sygdomme i mellemøret blandt børn i alderen 3-8 år i Nuuk og Sisimiut, 1993-1994

	Begge forældre grønlandske (n=468)	Dansk/grønlandske forældre (n=109)	Begge forældre danske (n=13)
Akut otitis	1%	0%	0%
Kronisk otitis	10%	4%	0%
Sekretorisk otitis	22%	24%	23%
Simpel tubadysfunktion	9%	12%	15%
Sequelae	12%	8%	0%
Forekomst i alt	54%	48%	38%

Patienter med positiv dyrkning for streptokokker i blod og spinalvæske

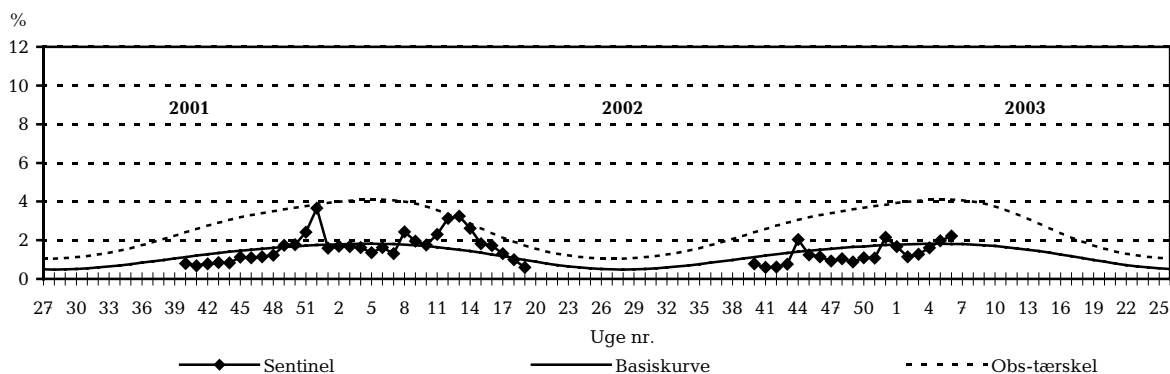
4. kvartal 2002 sammenlignet med 4. kvartal 2000 og 2001

		4. kvartal 2002				4. kvartal	
		< 2 år	2-59 år	60+ år	I alt	2000	2001
Oktober	S. pneumoniae	11	29	53	93	44	64
	Gr. A strep.	-	3	2	5	2	4
	Gr. C strep.	-	1	1	2	2	-
	Gr. G strep.	-	2	11	13	8	6
November	S. pneumoniae	7	33	63	103	78	51
	Gr. A strep.	-	4	5	9	10	8
	Gr. C strep.	-	-	-	-	2	3
	Gr. G strep.	1	1	3	5	7	7
December	S. pneumoniae	4	61	94	159	74	133
	Gr. A strep.	1	9	11	21	9	9
	Gr. C strep.	-	-	-	-	2	1
	Gr. G strep.	-	5	6	11	12	10
4. kvartal	S. pneumoniae	22	123	210	355	196	248
	Gr. A strep.	1	16	18	35	21	21
	Gr. C strep.	-	1	1	2	6	4
	Gr. G strep.	1	8	20	29	27	23

(ALMOS)

Sentinelovervågning af influenzaaktiviteten

Konsultationsprocent pr. uge, 2001/2002/2003

Sentinel: Influenzakonsultationer i procent af det samlede antal konsultationer

Basiskurve: Forventet andel influenzakonsultationer under ikke-epidemi

Obs-tærskel: Mulig, begyndende epidemi

(Epidemiologisk afdeling)

Modtagne sekretprøver i sentinelovervågningen 2002/2003

Uge	40-52	1	2	3	4	5	6
Modtagne prøver i alt	18	3	2	3	13	11	19
Influenza A							
Moscow/10/99 (H3)-lignende					2	4	2
New Caledonia/20/99 (H1)-lignende						1	
Influenza A ikke typet							
Influenza B							
Hong/Kong/330/01-lignende					2	1	2

I prøver uden for sentinelsystemet er der fundet fem influenza A/Moscow/10/99 og én influenza B/Hong/Kong/330/01-lignende virusstammer. De isolerede stammer er dækket af denne sæsons vaccine.

(Epidemiologisk afdeling, Virologisk afdeling)